

Verhoging van de AOW-leeftijd: gevolgen voor de 2e pijler pensioenen

Utrecht, 22 september 2009

Lezing

Vereniging voor Pensioenrecht

Jeroen van den Bosch AAG

De werkgroep: doel

- In kaart brengen van de gevolgen van een verhoging van de AOW-leeftijd:
  - technische denkrichtingen 2e pijler pensioenen
  - operationele gevolgen voor invoering
- 9 december 2008: besloten Ronde Tafel discussie
- 12 maart 2009: publicatie rapport
- 19 september: reactie brief Donner

Uitgangspunten

- Veronderstelling: AOW-leeftijd stijgt stapsgewijs van 65 naar 67 jaar
- Hoogte AOW-uitkering blijft gelijk
- Geen andere AOW-aanpassingen

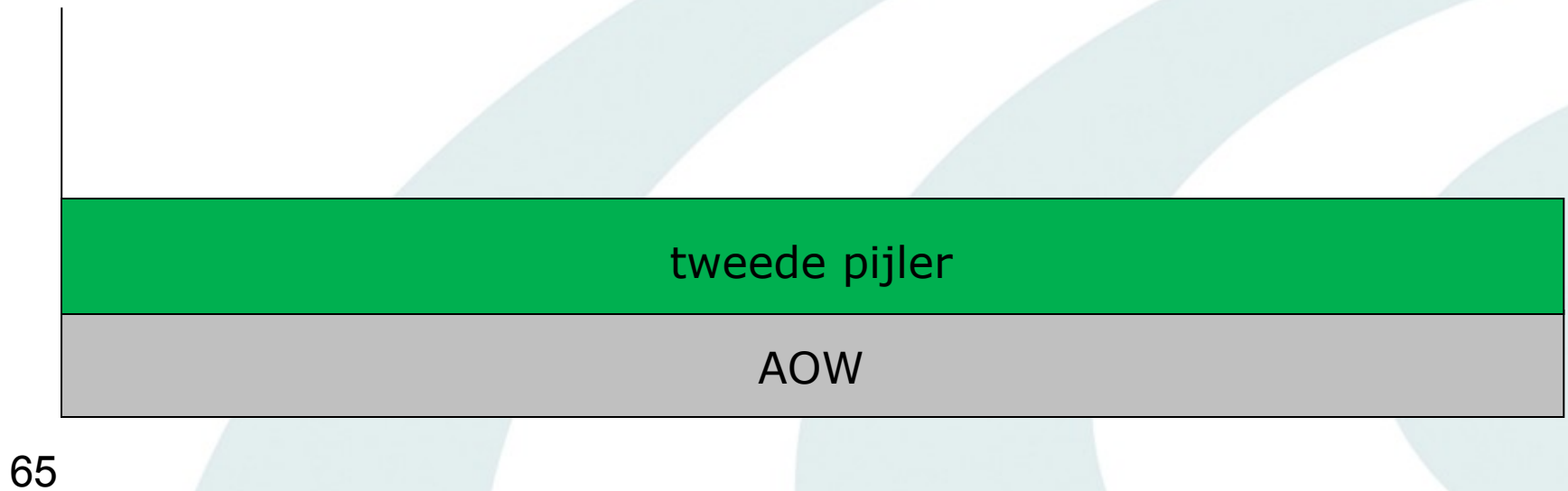
Uitgangspunten

- In tegenstelling tot de AOW blijven reeds opgebouwde pensioenrechten in de 2e pijler (op 65 jaar) bestaan
- AOW-leeftijd (1e pijler), pensioenleeftijd (2e pijler) en uittreedleeftijd
- In dit rapport aandacht voor ouderdomspensioen (dus niet naar gevolgen voor ANW en WIA gekeken)

AOW naar 67 jaar

Stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd

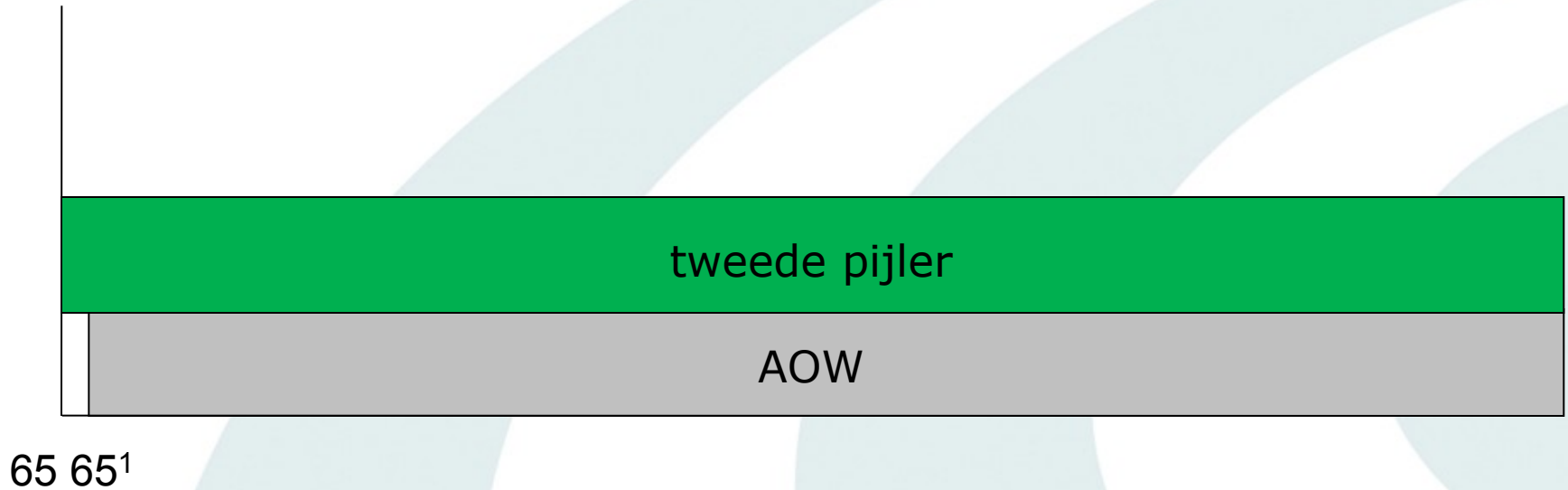
65-jarige deelnemer

AOW naar 67 jaar

Stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd

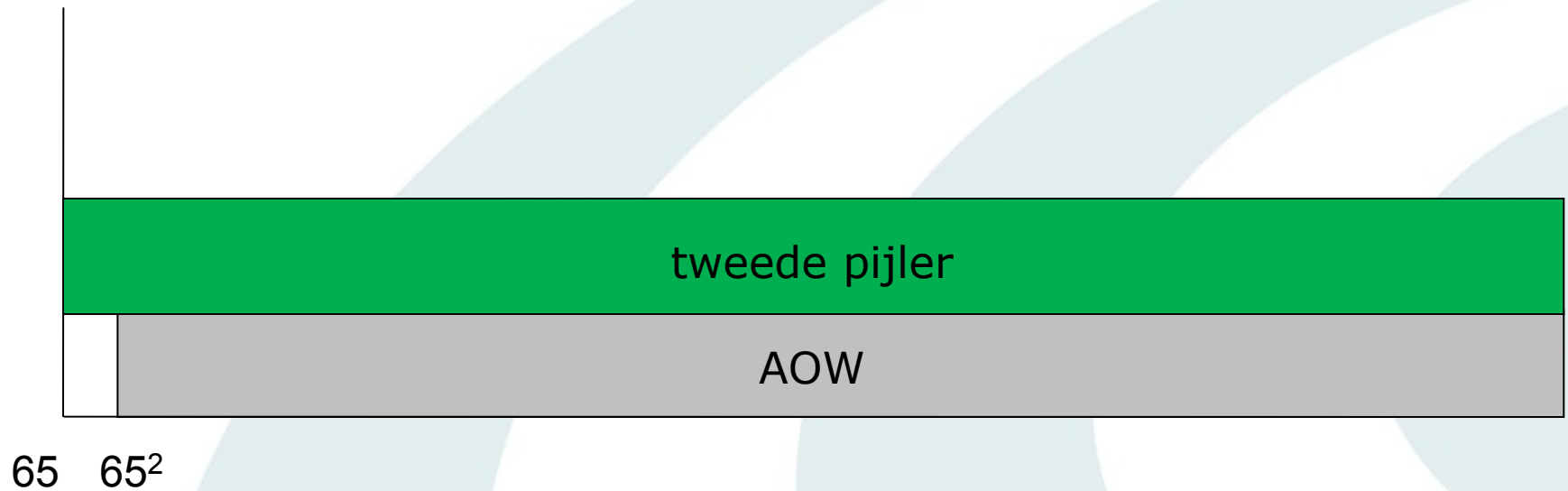
64-jarige deelnemer

AOW naar 67 jaar

Stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd

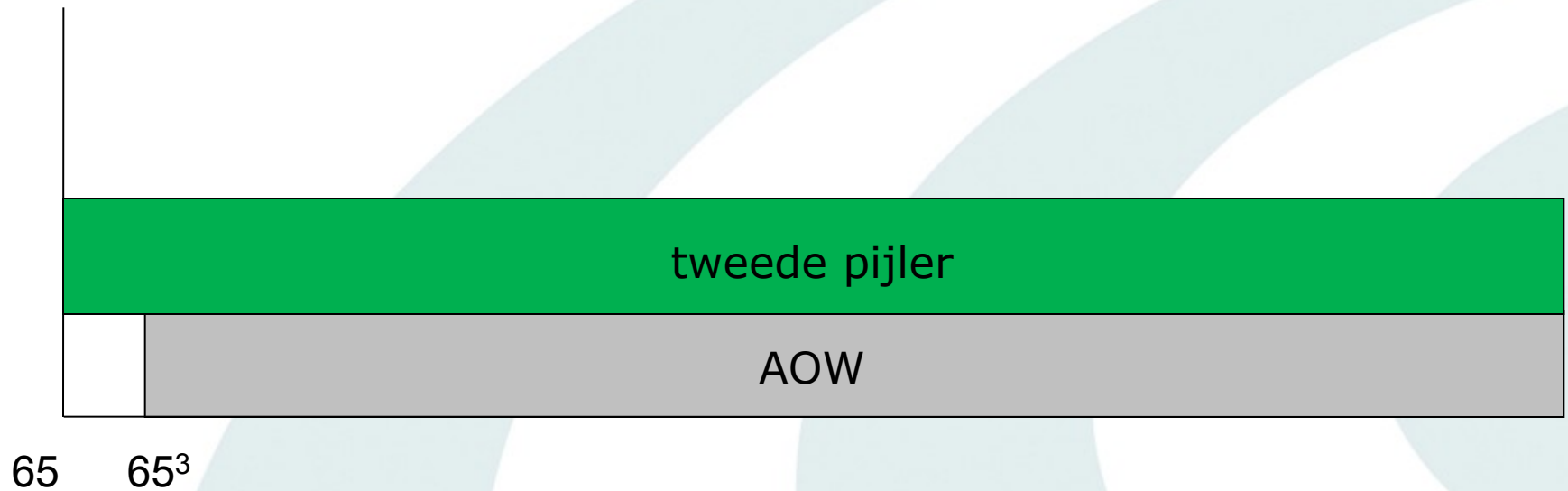
63-jarige deelnemer

AOW naar 67 jaar

Stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd

62-jarige deelnemer

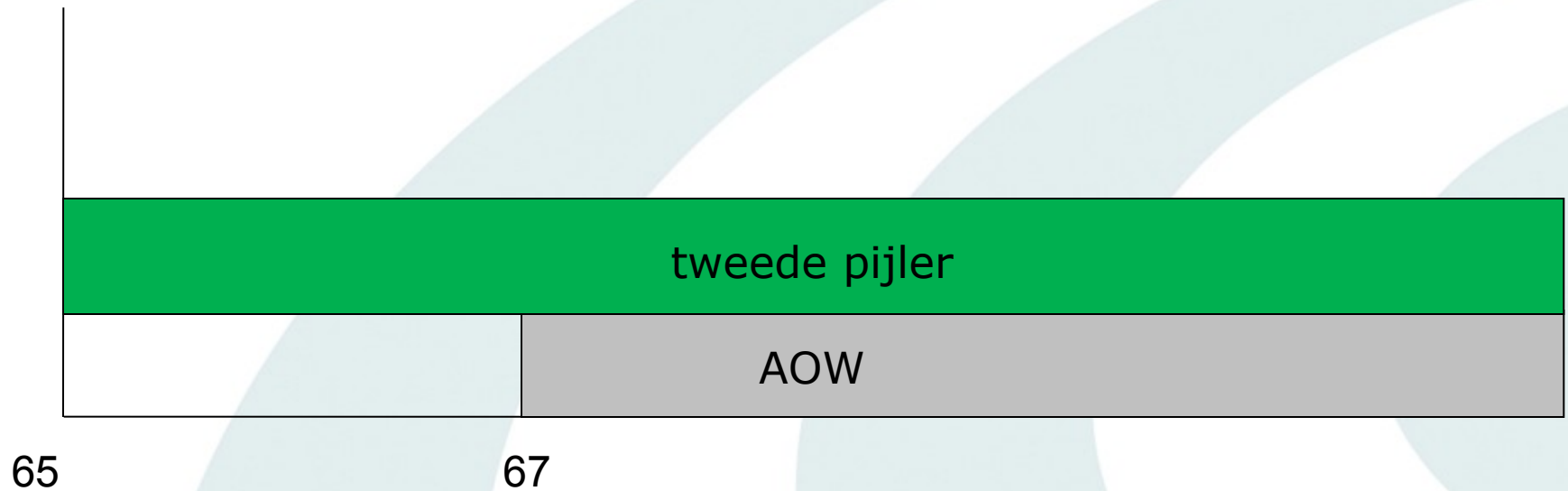

AOW naar 67 jaar

Stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd

41-jarige deelnemer

Bevindingen

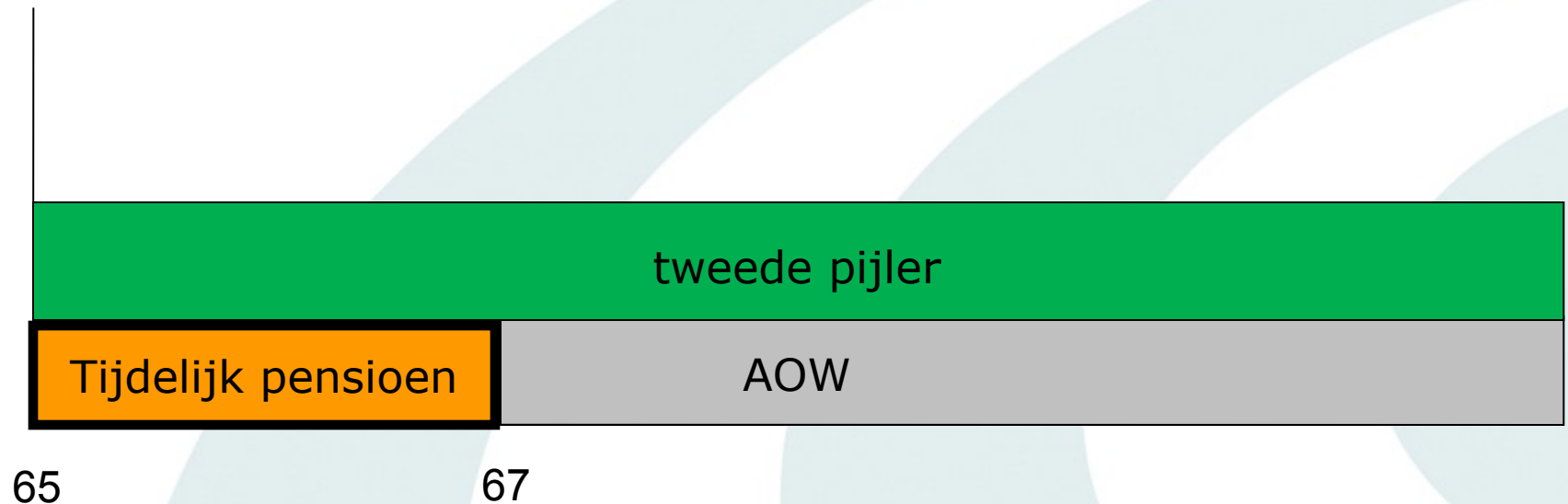
Technisch

- 3 denkrichtingen in 2e pijler:
  - Compenseren
    - Gemis aan AOW tussen 65 en 67 jaar compenseren
  - Niets doen
    - huidige regelingen intact laten (pensioenleeftijd 65 jaar)
  - Meebewegen
    - Pensioenleeftijd ook verhogen naar 67 jaar (ineens)

Compenseren

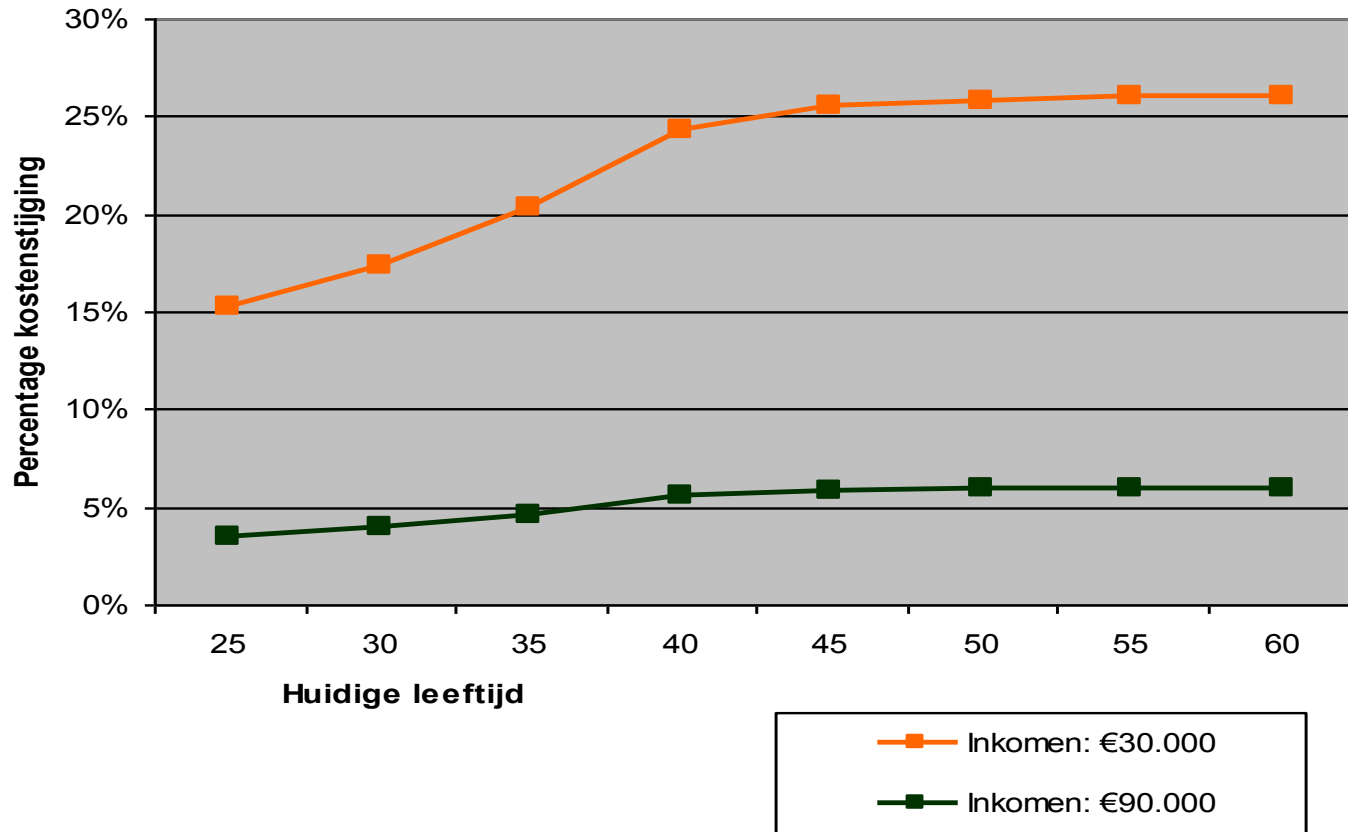
Gemis aan AOW compenseren

25-jarige deelnemer

Compenseren

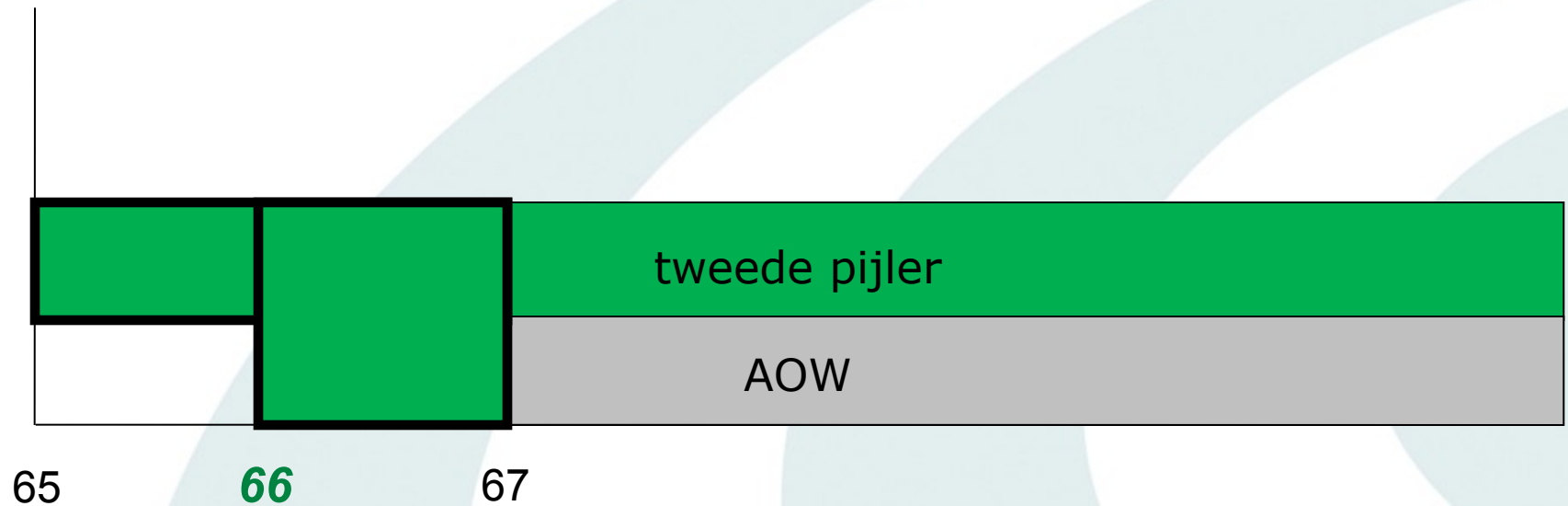
Gemis aan AOW compenseren

Niets doen

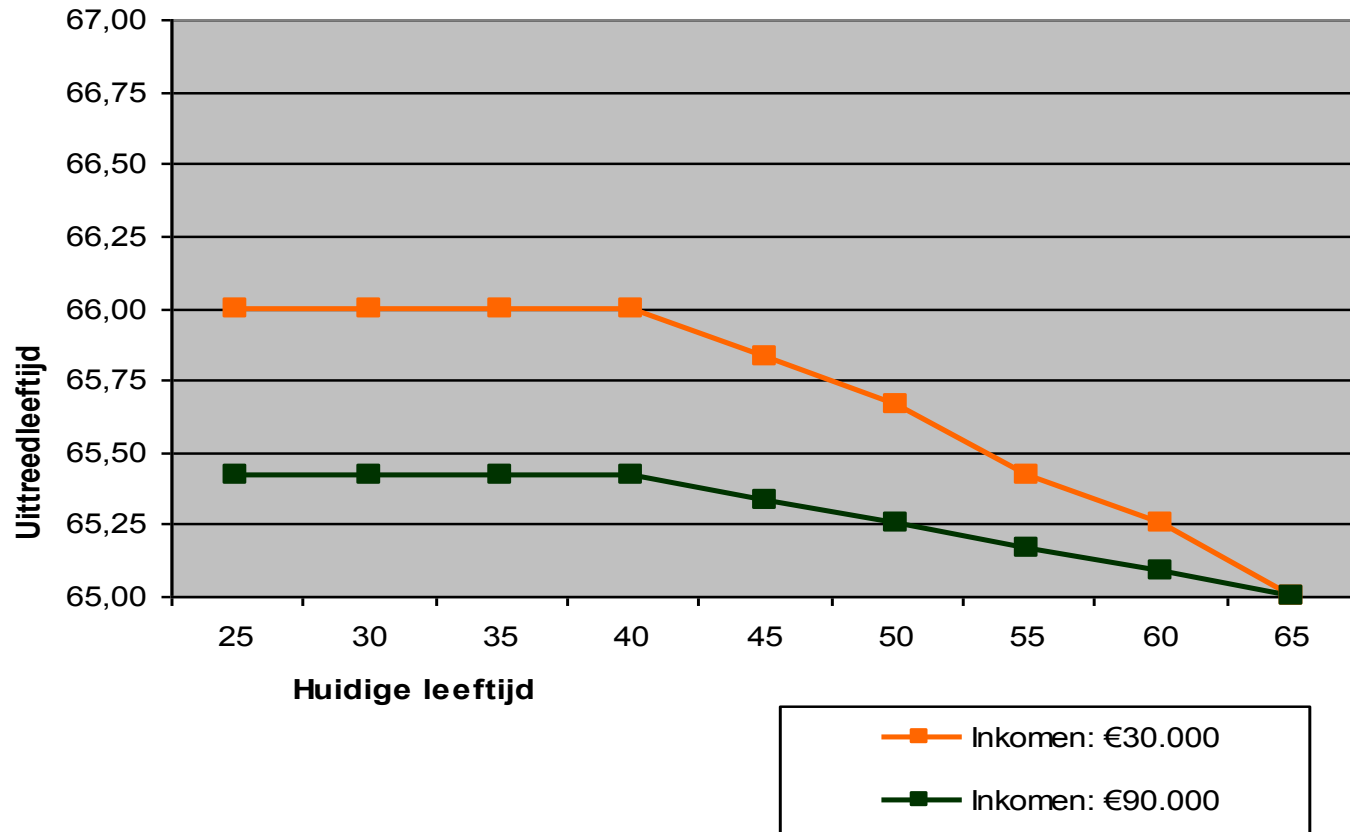
Huidige pensioenregelingen in tact laten

25-jarige deelnemer

Niets doen

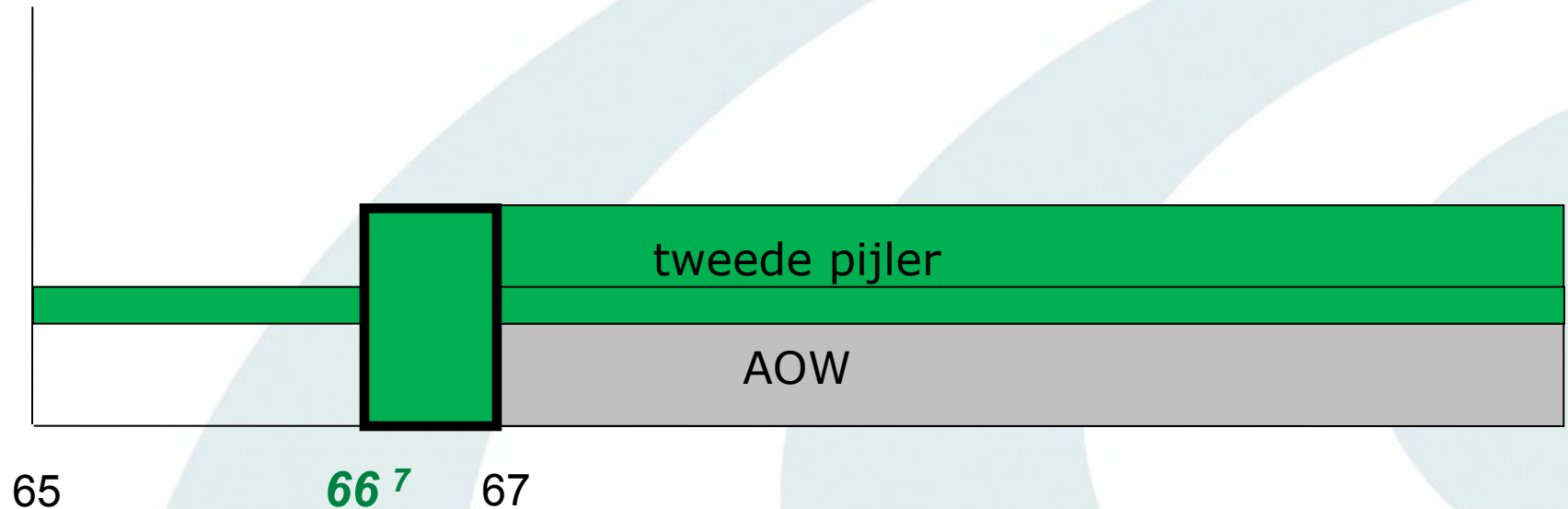
Huidige pensioenregelingen in tact laten

Meebewegen

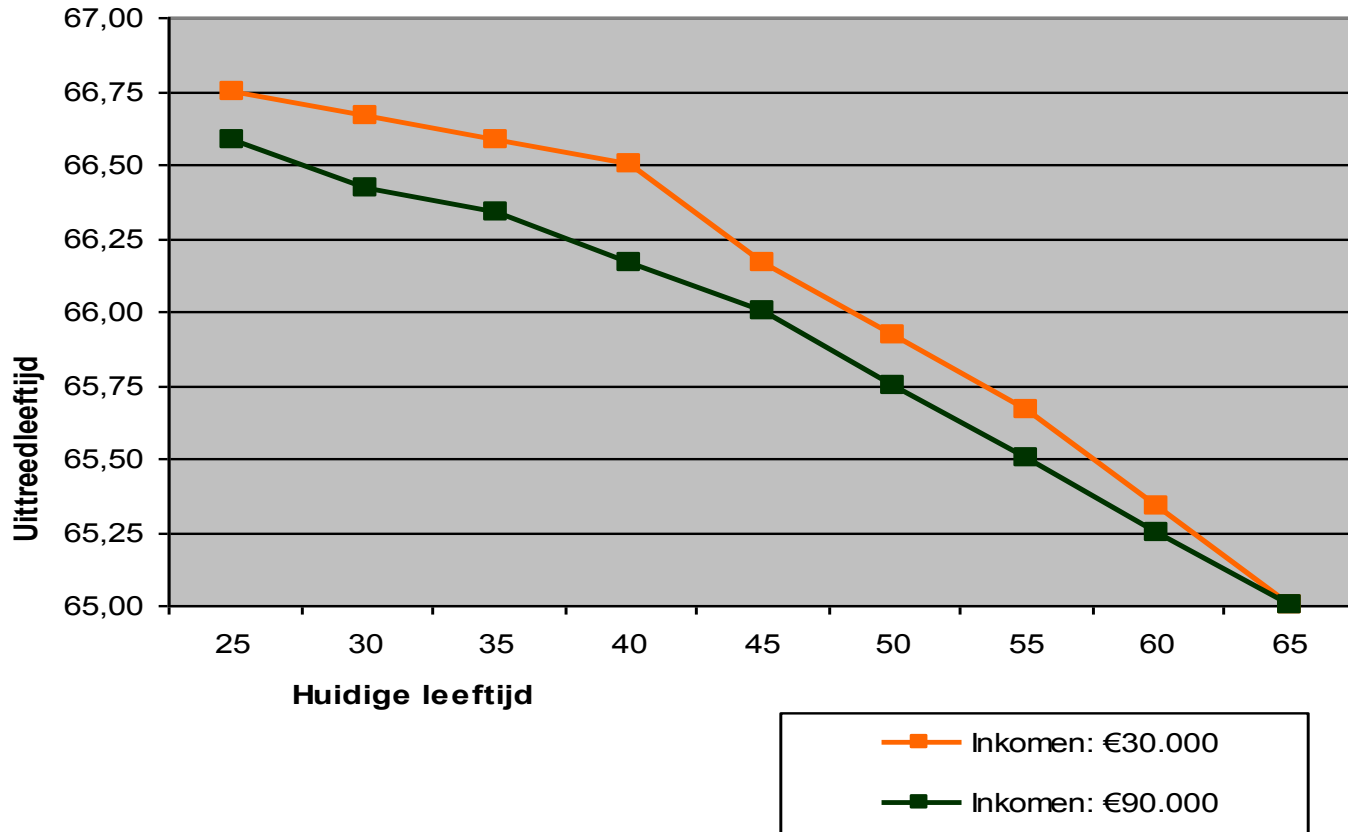
Pensioenleeftijd naar 67 jaar

35-jarige deelnemer

Meebewegen

Pensioenleeftijd naar 67 jaar

Samenvattend

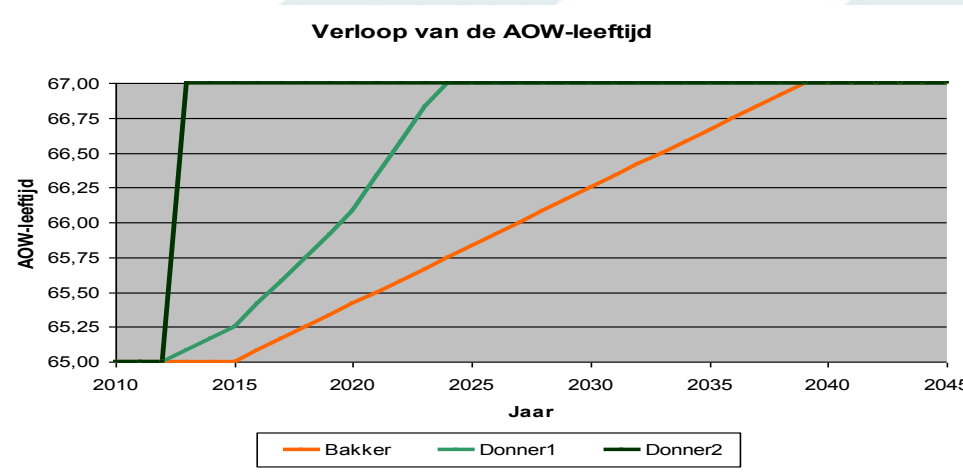
Technisch

	Uittreedleeftijd	Pensioenkosten
Compenseren	blijft 65	stijgen
Niets doen	tussen 65 en 67	blijven gelijk
Meebewegen	gaat richting 67	dalen

Meebewegen

Brief Donner 5 juni 2009

- 2 nieuwe routes
  - Donner 1: in 10 jaar naar 67 jaar
  - Donner 2: ineens naar 67 jaar

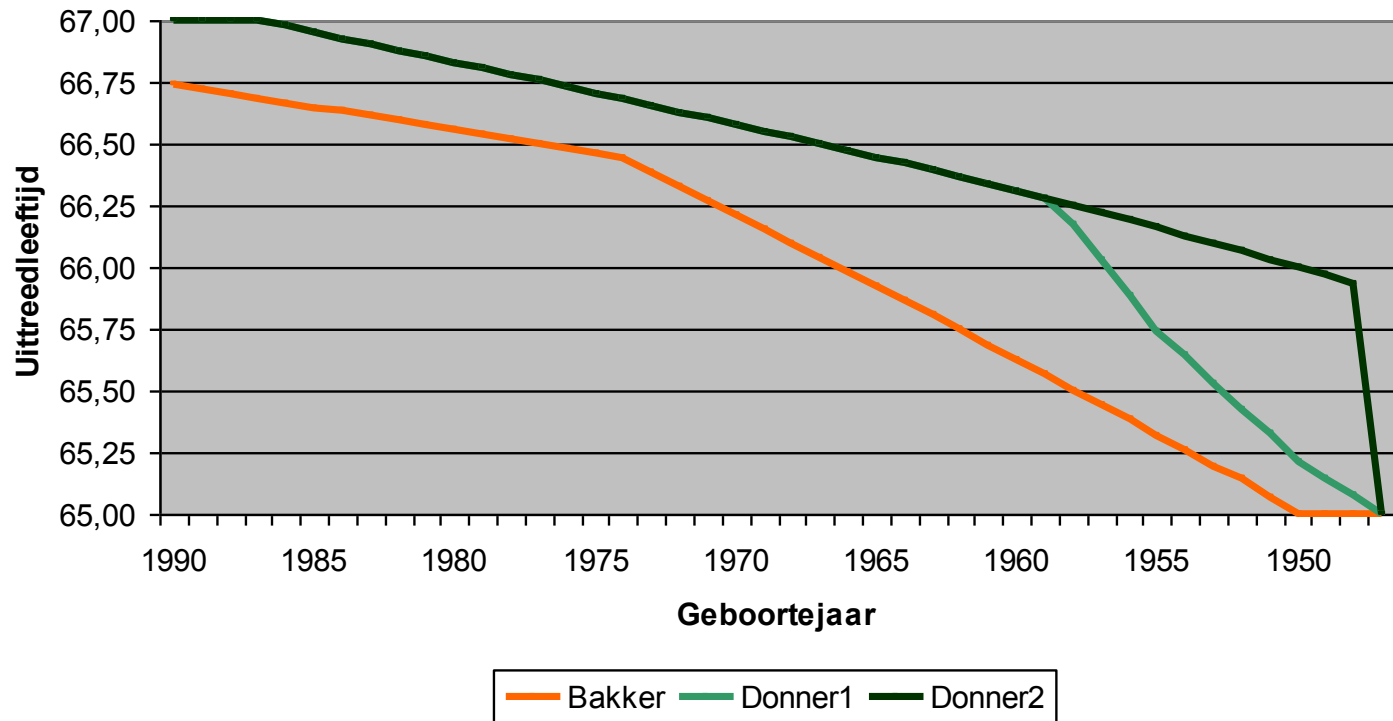

- Focus op meebewegen

Meebewegen

Brief Donner 5 juni 2009

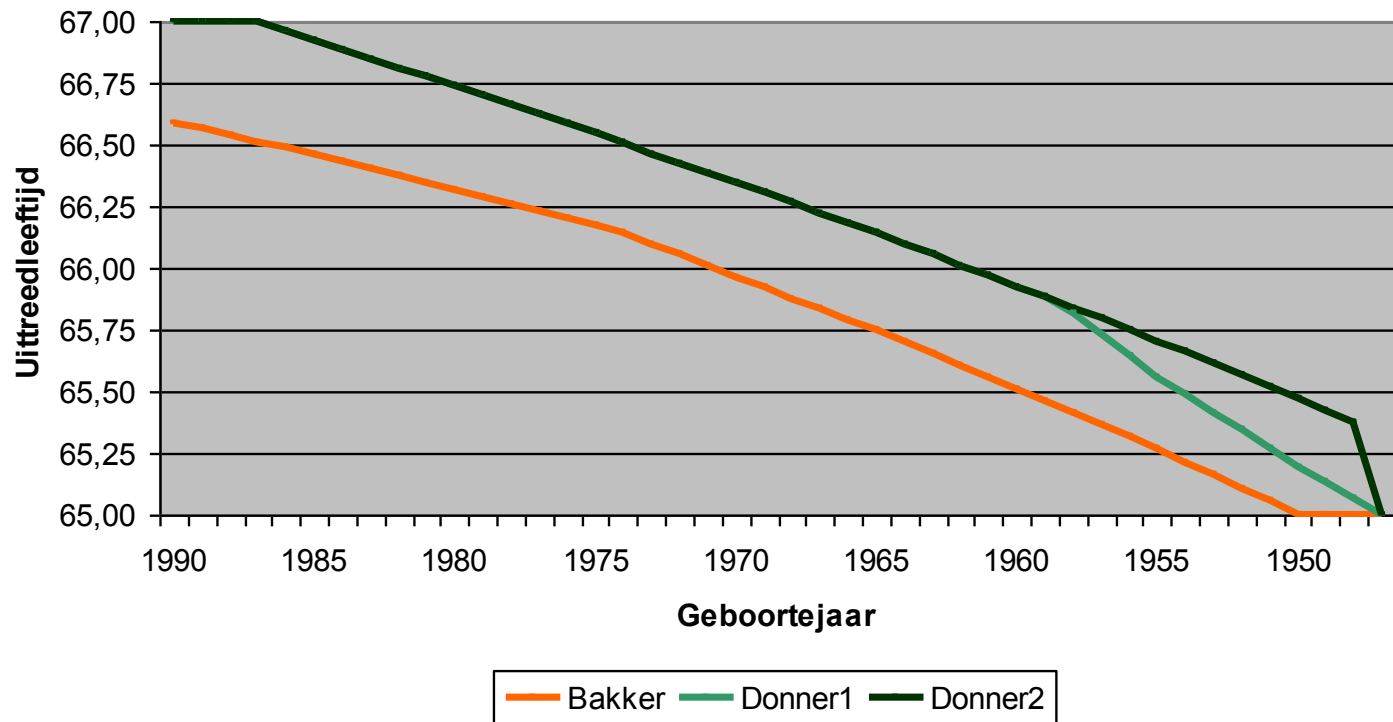
Uittreedleeftijd bij een fiscaal maximale pensioenregeling en een inkomen van € 30.000

Meebewegen

Brief Donner 5 juni 2009

Uittreedleeftijd bij een fiscaal maximale pensioenregeling en een inkomen van € 90.000

Bevindingen

Operationeel

- Operationele aspecten zijn aanzienlijk:
  - Implementatie
  - Overgangsmaatregelen
  - Communicatie

Implementatie

- Implementatie vergt een doorlooptijd tussen 1,5 en 5 jaar
  - ➔ besluitvorming rondom AOW ruim voor implementatie
- Maar ook:
  - ➔ sociale partners zullen spoedig na besluitvorming de gevolgen voor de 2e pijler moeten bespreken

Overgangsmatregelen

- Varianten “niets doen” en “meebewegen” zorgen voor geleidelijke overgang
  - ➔ overgangsmatregelen onnodig
- Overgangsmatregelen compliceren de uitvoering en communicatie
  - ➔ overgangsmatregelen onwenselijk

Communicatie

- Impact verhoging AOW-leeftijd is groot en materie complex
- Deelnemercommunicatie over het totaal van 1e en 2e pijler pensioen cruciaal

Samenvattend

Operationeel

- Voldoende implementatietijd
- Overgangsmaatregelen onnodig en onwenselijk
- Aandacht voor communicatie

Dank voor uw aandacht!

Meer informatie vindt u op www.ag-ai.nl